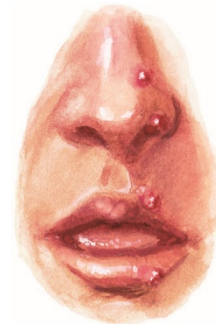

โรคเริมที่ปาก (Oral Herpes)

โรคเริมที่ปาก (Oral Herpes): สิ่งที่คุณควรรู้

โรคเริมที่ปาก (Oral Herpes) เกิดจากการติดเชื้อไวรัส Herpes Simplex Virus (HSV) ซึ่งมักแสดงออกมาในลักษณะของแผลพุพองที่ริมฝีปาก หรือในบางกรณีอาจเกิดในช่องปากและบริเวณอื่น ๆ ของใบหน้า บางครั้งโรคนี้อาจไม่แสดงอาการทันทีหลังการติดเชื้อ ทำให้ผู้ติดเชื้อไม่ทราบว่าตนเองเป็นพาหะจนกระทั่งเกิดอาการขึ้น

1. สาเหตุและการติดต่อของโรคเริมที่ปาก

ไวรัส HSV-1 เป็นสาเหตุหลักของโรคเริมที่ปาก และในบางกรณีอาจพบ HSV-2 ซึ่งโดยปกติจะเกี่ยวข้องกับการติดเชื้อในบริเวณอวัยวะเพศก็สามารถทำให้เกิดแผลเริมที่ปากได้เช่นกัน การติดต่อ ส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสกับแผลเริมที่เปิดหรือการสัมผัสสิ่งของที่มีการติดเชื้อ เช่น การจูบหรือการใช้ของใช้ร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดหน้า แปรงสีฟัน หรือเครื่องสำอางค์ การติดเชื้อสามารถเกิดได้แม้ไม่มีการแสดงอาการชัดเจน (asymptomatic shedding) ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่ติดเชื้ออาจแพร่เชื้อได้แม้ว่าจะไม่มีแผลให้เห็น

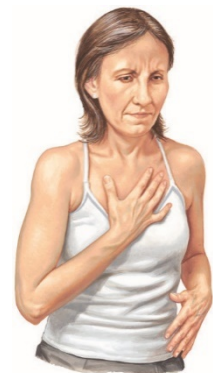
2. กลไกการทำงานของไวรัส HSV

หลังจากที่ไวรัส HSV เข้าสู่ร่างกายผ่านการสัมผัสบริเวณที่มีแผล หรือการสัมผัสที่ผิวหนังไวรัสจะเดินทางไปยัง เส้นประสาท ที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะที่ เซลล์ประสาทที่เซลล์กล้ามเนื้อของปาก (trigeminal nerve) ซึ่งเป็นเส้นประสาทที่รับผิดชอบการรับรู้ของใบหน้าและปาก ไวรัสจะเข้าสู่เซลล์ประสาทและ ซ่อนตัว อยู่ในรูปของการพักตัวที่เซลล์ประสาท (latent infection) เมื่อร่างกายได้รับปัจจัยกระตุ้น เช่น ความเครียด, การเจ็บป่วย, หรือการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม (เช่น การรับแสงแดดมากเกินไป) ไวรัสสามารถตื่นตัวและเริ่มทำการขยายพันธุ์ในบริเวณที่เคยติดเชื้อ ทำให้เกิดการระบาดซ้ำ (recurrent outbreak)

3. อาการของโรคเริมที่ปาก

ระยะพักตัว: หลังจากติดเชื้อแล้วอาจไม่เกิดอาการทันที โดยจะมีระยะพักตัวประมาณ 2-12 วัน ก่อนที่อาการจะเริ่มแสดงออก อาการเริ่มต้น: โดยปกติแล้วผู้ที่ติดเชื้อในระยะแรกอาจมีอาการ แสบ, คัน, หรือ เจ็บปวด ที่บริเวณริมฝีปากหรือช่องปาก ก่อนที่แผลจะเกิดขึ้นเป็นตุ่มใส ๆ หรือแผลพุพองที่แตกออกเป็นแผลที่เปื่อยและอาจมีสารเหลืองไหลออกมา อาการร่วมอื่น ๆ: ในบางกรณี อาจมีไข้, หนาวสั่น, ปวดศีรษะ, หรือปวดกล้ามเนื้อซึ่งเป็นการที่พบได้ในช่วงแรกของการติดเชื้อ ระยะเวลาการหาย: แผลจากการติดเชื้อจะหายไปภายใน 7-10 วันหากไม่มีการติดเชื้อซ้ำ

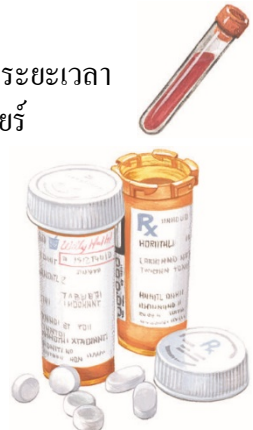
4. วิธีการวินิจฉัยโรคเริมที่ปาก

การวินิจฉัยโรคเริมที่ปากมักทำได้ง่ายจากการตรวจอาการทางคลินิก เช่น การดูแผลพุพองที่ริมฝีปากหรือในช่องปาก แต่อาจจำเป็นต้องใช้การทดสอบทางห้องปฏิบัติการในการยืนยันการติดเชื้อ เช่น การทดสอบ PCR หรือ การเพาะเชื้อไวรัส จากแผล

5. วิธีการรักษาโรคเริมที่ปาก

ยาด้านไวรัส: การรักษาโรคเริมที่ปากมักจะมุ่งเน้นไปที่การลดความรุนแรงของอาการและระยะเวลาของการติดเชื้อโดยใช้ยา ยาด้านไวรัส เช่น อะไซโคลเวียร์ (Acyclovir), วาลาไซโคลเวียร์ (Valacyclovir) หรือ ฟามซิโคลเวียร์ (Famciclovir) การใช้ยาด้านไวรัสตั้งแต่เริ่มมีอาการจะช่วยลดการระบาดของโรคและลดความรุนแรงของแผล ลดการอักเสบ: เช่น การใช้ครีมทาผิวหรือยาที่ช่วยบรรเทาอาการปวดและอักเสบจากแผลเริม
การรักษาตามอาการ: ใช้ยาลดไข้และยาแก้ปวดเพื่อลดอาการที่ไม่สบาย

6. การป้องกันโรคเริมที่ปาก

การป้องกันการแพร่กระจายของไวรัส HSV ทำได้หลายวิธี เช่น:

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับแผลเริม หรือผู้ที่มีการระบาดของโรค
- ไม่ใช้ของใช้ร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดหน้า, แปรงสีฟัน หรือเครื่องสำอาง
- ล้างมือบ่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อสัมผัสบริเวณที่มีแผลเริม
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับแผลในช่วงที่ไวรัสกำลังระบาด เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ

7. ผลกระทบระยะยาวของโรคเริมที่ปาก

แม้ว่าโรคเริมที่ปากจะไม่ทำให้เกิดอันตรายร้ายแรง แต่การติดเชื้อซ้ำ ๆ อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในผู้ที่มีการระบาดบ่อย การติดเชื้อที่ปากอาจทำให้เกิดอาการเจ็บปวดรุนแรงและส่งผลกระทบต่อความมั่นใจ นอกจากนี้ในบางกรณีที่ไม่สามารถควบคุมการระบาดได้ อาจมีผลกระทบทางจิตใจ เช่น การวิตกกังวล ในกรณีที่เริมที่ปากอย่างต่อเนื่องและมีอาการบ่อย ควรปรึกษาแพทย์เพื่อหาวิธีการรักษาหรือการป้องกันที่เหมาะสม

บทสรุป Oral Herpes

เริมที่ปากเกิดจากไวรัส HSV-1 มีตุ่มใส เจ็บ คัน เป็นซ้ำได้ รักษาได้แต่ไม่หายขาด ป้องกันโดยไม่สัมผัสแผลหรือใช้ของร่วมกัน

